

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Házhoz hordva:

Egész évre	24—
Fél évre	12—
Negyed évre	6—
Egy óra	2—
Egyes szám	6 fill.

Szerkesztőség:

Deák Ferencz-u. 12.

UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT ERDÉLYRÉSZI HIVATALOS LAPJA

Alapította:

GOMBOS FERENCZ

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Postán küldve:

Egész évre	30—
Fél évre	15—
Negyedévre	7-50
Egy óra	2-50
Tábori posta	3-10
Egyes szám	6 fill.

Kiadóhivatal:

Deák Ferencz-u. 12.

A magyarság főhatalma és a választójog.

Írta: Dr. Apáthy István.

Igenis, kívánjuk, követeljük a magyarság szupremáciáját, főhatalmát ebben az országban és éppen azért követeljük az általános, egyenlő, községenkénti, titkos választójogot, mert a ma adott viszonyok között csak attól és főleg a titkosságtól várhatjuk, hogy a sokat emlegetett főhatalom ne üres hitegetés, hanem élő valóság legyen.

Sem az a választójog, melynek alapján a pénz és pálinka mai parlamentje 1910-ben létrejött, sem az a választójog, melyet 1913-ban követtek el, nem tehetné volna és nem tehetné soha élő valósággá a magyarság főhatalmát Magyarországon. A történelmi igazságok beszélnek, a többi csak maszta olás.

A múlt század negyvenes éveinek nagy nemzedéke nem sokat beszélt arról a szupremáciáról, de megcsinálta az 1848-as alkotmányt és leverte Ausztriát, mely az új alkotmányt le akarta tiporni. A muszka áradás után Magyarországon ugyancsak nem lehetett beszélni magyar főhatalomról; de azért az 50-es és 60-as évek elnyomott magyarsága mégis ki tudta vinni a 67-es kiegyezést. Az a kiegyezés az 1848-as alkotmányban biztosított nem egy jogunkról lemondott ugyan; lemondás volt, de azért a Königrätz előtti magyar állapotokhoz képest mégis nagy nyereség volt és a magyar állami élet teljességének kifejléséhez alapul szolgálhatott. A kiegyezés megalkotói még becsületesen törekedtek a magyar állami élet teljességére, törekedtek a magyar hadseregre és Lónyay Menyhért már előkészítette az első tíz éves gazdasági szerződés lejártá utánra a külön vámterületet és a külön magyar bankot. A magyar szupremáciát csak akkor kezdték sokat hangoztatni, mikor 1874-ben, Tisza Kálmán uralmával megindult az 1867. évi kiegyezés visszacsínálása. Azóta Magyarországon minden kormány a nemzet akarata ellen uralkodott. Létre is csak egy jött a nemzet hamisítatlan akaratóból; de hatalmat Bécsben ez is csak azzal a föltétellel kapott, hogy a nemzet akarata ellen fordul. Meg kellett újra hosszabbítani a vámközösséget, föl kellett emelnie a kvótát. És mikor a közös bank szabadságának meghosszabbításához már nem akart hozzájárulni, le kellett mondania.

De legtöbbet akkor kellett hallanunk a magyar szupremáciáról, midőn 1910-ben 427.737 ellenzéki, és pedig majdnem mind magyar szavazó, csak 158 képviselőt, ellenben 379.888 munkapárti szavazó és pedig, a hivatalnoksereg kivételével csaknem mind nemzetiségi szavazó 255 képviselőt küldött az országgyűlésre. A szavazók többsége, és pedig a magyarságnak óriási többsége, követelte a külön vámterületet, követelte a külön magyar bankot, a magyar hadsereget és az általános, titkos választójogot. Magyar szupremáciáról akkor lehetne beszélni, ha a magyarságnak ez az 1910-ben is világosan megnyilvánított akarata megvalósult volna: ha ma már volna külön magyar bankunk, volna magyar hadseregünk, általános, egyenlő és titkos választójogunk és ha többé az Ausztriával közös vámterületről szó sem eshetnék. De magyar bankunk nincs; magyar hadseregünk, a magyarságnak a világháboruban hozott hallatlan áldozatai ellenére is, kevésbé van, mint valaha; van a választók számát évről-évre sorvasztó, nem titkos új választójogunk és a megbukott kormány 20 vagy 25 éves új gazdasági rabságra kötötte le a nemzetet.

Olyan választójog mellett, amely módot nyújt a magyarság akaratának tetszés szerinti kijátszására, mert — csak pénz legyen hozzá elég — ma is a kerületek kisebbik felét juttatná a magyar többségnek; olyan választójog mellett, mely a megrontásnak és a hivatalos leigazásnak ezer eszközét szolgáltatja a magyarság ellen: guny és káromlás a magyarság főhatalmáról beszélni.

Igenis akarjuk a magyarság főhatalmát, azét a magyarságét, mely a magyar állam ezeréves épületét alkotta és testvérül ölelt keblére a határain belül menedéket kereső minden nemzetiséget és még arra a kötelességükre sem figyelmeztette őket, hogy, mint bevándorlók, a befogadó nemzetbe olvadni igyekezzenek. Igenis akarjuk a magyarság főhatalmát; mert szinte nevetséges volna a tízmillió magyarnak szupremáciáját nem akarni a 3 millió oláh, az alig 2 millió német, ugyanannyi tót, nem is félmilliónyi ruthén és még kevesebb szerb fölött. A szupremácia azonban álljon abban, hogy ennek az országnak sorsát a magyarságnak akarata intézze és nem olyan

államférfiak, akiknek az országgyűlésen oláh, német, tót, ruthén és szerb szavazók adnak többséget.

A mi akaratunk legyen ebben az országban a parancs és a mi akaratunk egyenlő jogot fog adni ez ország minden hű polgárának. A mi akaratunk nem fog elnyomni senkit se vallása, se anyanyelve, se társadalmi állása, vagy foglalkozása miatt. Ezért követeljük az általános, egyenlő és titkos választójogot. Ha az netalán ellenségeket nevelne számunkra, a mi szabaddá tett akaratunk a sujtó kezünket is szabaddá teendik, hogy belső és külső ellenségünkkel elbánjunk. De legyünk végre szabadok! Rázzuk le magunkról a hazugságok béklyóit! Nekünk a mai helyzetből valóságos szabadulás az általános, egyenlő és titkos választójog. A mai helyzet megöli a nemzet lelkét. Ha veszedelem az, amit kívánni, mint a ma adott helyzetben egyedül lehetséges orvosságot, kénytelenek vagyunk; érette azok vessenek magukra, akik politikai és közállapotaink mai fertőjét megteremtették.

Tőlük is, ezektől az állapotoktól is szabadulni akarunk. Ezért kell akarnunk az általános, egyenlő, községenkénti és titkos választójogot! A szabadságba, a becsületbe vivő úton követni fognak a milliók és félretolják az útba gördített akadályokat.

Az esti hivatalos jelentések.

Ellenséges betörés a Witschäte-hajlásba. — Az olasz támadás kudarcra.

Berlin, június 7.

A Wolff-ügynökség jelenti 7-én este: A Witschäte-hajlásban az ellenség betört legelső állásaink területére. Az ide-oda hullámzó harc még teljes mértékben folyamatban van.

Budapest, június 7.

A sajtóhadiszállásról jelentik: A jamianoi csata változatlan hevességgel folytatódik. *Az olaszok legnagyobb tömegeik harcbevételével igyekeznek visszaszerezni elvesztett állásaikat, de ezt a kísérletüket a legnagyobb veszteséggel visszavertük.*

Szaszonov lemondását a munkástanács elfogadta.

Pétervár, június 7.

(Hivatalos.) A kormány elfogadta Szaszonov lemondását a londoni nagyköveti állásról.

A király Budapestre utazott

Wekerle deignált miniszterelnök.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, június 7.

A választójog mellett ma az egész Budapest demonstrálni fog. Talán nem is véletlen dolga, hogy arra a napra a király is Budapestre jön. — Látni fogja a magyar király, hogy az ország egy akarrattal követeli a választójogot s a látottak talán a válság megoldását is könnyebbé fogja tenni: a király olyan kormányelnököt fog deignálni, aki a választójog törhetetlen és megalkuvás nélküli híve.

A király érkezéséről a következőket jelenti a M. T. Iroda:

Öfelsége ma 10 óra 30 perckor különvonaton Budapestre utazott. Ugyanezzel a vonattal utazott Burián báró közös pénzügyminiszter is.

A király a kormányválságot Budapesten fogja megoldani.

A király a kormányválságot Budapesten fogja megoldani s ezért holnap a fővárosba érkezik, ahol több politikust fog kihallgatni. Ezek között lesznek olyanok is, akik már voltak a királynál. — Burián, aki Bécsben jelentést tett a királynak, holnap Budapestre érkezik.

Wekerle deignált miniszterelnök.

A „8 Órai Ujság“ mindenkor kitűnően informált körökből a válsággal kapcsolatban a következő információkat kapta: Holnap, pénteken több magyar államférfi jelenik meg kihallgatáson az uralkodó előtt. Apponyi és Andrássy is kaptak meghívást, de minden valószínűség szerint Wekerle is megjelenik a király előtt és mint deignált miniszterelnök hagyja el a király szobáját. Megbízata esetén érintkezésbe lép a pártvezérekkel és szándékát bejelenti.

Elsősorban Tisza Istvánt látogatja majd meg. Wekerle a pártvezérekkel meg fogja ismertetni programját és ki fogja fejteni, hogy mely kérdések azok, melyeknek parlamenti tárgyalását az új kormány elsősorban szükségesnek látja. — Hir szerint kész kabinetje van és megbízata után 24 óra múlva már meg is jelenhetik az új kormány kinevezése a hivatalos lapban.

Illetékes helyen el akarják kerülni a képviselőház felosztatását, amelynek különben ellene szól a háboru is, miután az igazi választók most a fronton har-

colnak. A kormánynak elsősorban az a feladata, hogy a parlament támogatását biztosítsa a kormánynak. Ha ez nem sikerül, Wekerle miniszterelnök megbízataát nem adná vissza, hanem kényszerítő okokból felosztatná a képviselőházat. — Az új választások előtt Wekerle új pártot alakítana, melynek programja felölelné ama fontos kérdéseket, amelyek most előtérben állanak és döntésre érettek. — A választási küzdelembe tehát Wekerle új pártja mindent felölelő nagyszabású programmal menne bele. Az ekként megválasztott képviselőház csak a háboru befejezéséig ülne együtt, utána új választásokat rendelnek el. A felosztatás és új választás csak akkor kerülne sorra, ha az új kormánynak már most nem sikerülne programjának keresztülvitelére többséget biztosítania.

Buriánt nem a munkapárt ajánlta a királynak.

Udvari körökben megütközéssel vették azt a hírt, mintha Burián megbízataát egyes munkapárti körök járták volna ki. Illetékes helyes nyomtérósan kijelentik, hogy a király bizalma spontán nyilvánult meg Burián mellett és rossz szolgálatot tesznek a magyar ügynek, akik a király személyét a pártharcok küzdelemébe akarják belekeverni.

A válság elintézetének tekinthető.

Minden valószínűség szerint péntek estig a miniszterelnök személyét kijelölik. A helyzet kialakultnak tekinthető és minden jel arra vall, hogy oly megoldást szeretnének, mely elkerüli a képviselőház felosztatását.

Bárczy a választójogi blokk memorandumát délután adja át a királynak.

Hir szerint a választójogi blokk tüntető felvonulása után, amikor Bárczynak átadják a memorandumot, a válság megoldására Budapestre érkező királyt Budán nyomban felkeresi és átadja a memorandumot.

Ellenzéki politikások a királynál.

A „Magyar Tudósító“ jelentése szerint a király pénteken több ellenzéki politikust fog meghallgatni. A „Magyarország“ szerint a kihallgatandó politikások között van Batthyány Tivadar gróf is.

völgyben június 5-én felöttünk egy olasz harci kétfedelűt. Mindkét utasa sebesületlenül fogságunkba jutott. — Ugyanezen a napon a három esücs területén rohamcsapatunk sikereselőretörést hajtottak végre az ellenséges állásba. — Tegnap a Sugana-völgyben és a hét község fensikján élénk volt az olaszok ágyutüze.

Délkeleti harctér: A Berattól délkeletre fekvő területen biztosító csapatunk az ellenséges osztagokat az Osam-völgybe szorították vissza.

A vezérkar főnöke.

Berlin, június 7. A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati harctér: Rupprecht trónörökös hadcsoportja: Ypern és Armentieres között tegnap óta változatlan hevességgel tombolt a tüzérségi harc. Ma reggel nagy ki terjedésű robbantások és a leghevesebbre fokozott pergőtüz után az angolok gyalogsági támadásaival a flandriai csata teljesen fel lángolt. — A Labassei-csatornától délre is egészen a Scarpe déli partjáig rendkívüli hevességgel folyt a tüzérségi tevékenység. — Hulluchnál, Loosnál, Liewinnél és Rouxnál már napkezte előtt meghiusultak az erős angol részleges támadások.

A német trónörökös hadcsoportja: Kevéssel azután, hogy a rajnai lövészek a Pinou—Jony-i ut mentén elkeseredett kizitusában a franciák árkáiból számos foglyot szállítottak be és az ellenség figyelmét ide terelték, Pargnyfilaintól délre kora reggel meiningeni, hannoveri, schleswig-holsteini és brandenburgi ezredek részei a Chemin des Dameson majdnem 2 kilométer kiterjedésben elfoglalták az ellenség állásait. Aknavetők és repülők hathatós támogatásával, árkászoktól és a legutóbbi hetek harcaiban különösen bevált betedik rohamzászlóalj csapatától kísérve, századaink, az ellenség makacs ellenállása dacára, elérték a támadás megparancsolt célját. Az elfoglalt vonalak ellen heves tűzhullámok után ma éjjel is erős ellenséges támadások irányultak. Mindegyiket visszavertük. 14 tisztet, 543 főnyi legénységet elfogtunk, egy revolverágyut, 15 gépfegyvert és több gránátvetőt zsákmányoltunk.

Albert württembergi herceg hadcsoportja: Nincs különös esemény. Tegnap légi harcban nyole angol repülőgépet lőttünk le. Ezek közül egyet Voss hadnagy, aki ezzel 34 ik légi győzelmét aratta.

A keleti harctéren és a Macedón-arevonalon nem volt nagyobb harci tevékenység.

Ludendorff,
első főszállásmester.

Ribot újabb harci szózata a szenátusban.

Harc Elzász-Lotharingiáért és a károk jóvátételéért.

Páris, június 7.

(Havas-ügynökség.) A szenátus tegnapi ülésén, egy interpellációra válaszolva, Ribot miniszterelnök kijelentette, hogy bizonyos személyek abban a rögeszmében szenvednek, hogy a nemzetközi megállapodások meggátolhatják a háboru. Szerintünk az idegen városokban tartott gyűlésekből a béke nek csupán rögeszméje fakadhat. És ebben van a veszedelem. Akik

Huszonöt ezer olasz fogoly

Két kilométeres kiterjedésben elfoglalt francia állások.

Budapest, június 7.

(Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

(Hivatalos.) Keleti harctér: Nincs újtság.

Olasz harctér: Az Isonzó mentén az ellenség tegnap nagy szívóssággal folytatta arra irányuló kísérletét, hogy a június 4-én tőle elvett állásokat mindenáron visszahódítsa. — A jami-

anoi csatater ismét a leghevesebb viaskodás színtere volt. Az olaszok vere séget szenvedtek, tömegtámadásaik mindenütt súlyos veszteségekkel om lottak össze. Újabb harminc tiszt és ötszáz főnyi legénység maradt kezünkön, úgy, hogy a május 12-ike óta beszállított foglyok összes száma felül haladja a huszonöt ezret. — A Gail-

a háboru végéhez közelednek, nem tagadhatják meg, hogy ez a rögeszme a valóságban elfogadhatatlan. A kamarában világosan kellett beszélnünk és a csábító formulákat visszautasítottuk, mivel észrevettük a kelepécét. *Az annexió nélküli béke nem jelenti azt, hogy nincs jogunk a magunkét, vagyis Elzász-Lotharingiát követelni.* Mi nem akarjuk a legyőzötteket megalázni, de *gondoskodnunk kell az országunkban véghez vitt pusztítások jóvátételéről.*

Ezután egyórás zárt ülés következett, majd a szenátus tudomásul vette a nyilatkozatot és kifejezte azt a meggyőződését, hogy a tartós békét csak a szövetségesek győzelme hozhatja meg. A háborút Elzász-Lotharingia viszaszerzéséig, a büntettek megtorlásáig, a károk jóvátételéig és a porosz militarizmus támadása ellen nyújtandó biztosítékok elnyeréséig kell folytatni.

A határozatot a jelenlevő 235 szenátor egyhangulag fogadta el.

Kerenski válasza az interpellációkra.

Pétervár, június 7.

(Hivatalos.) A munkástanács június 4-iki ülésén Kerenski hadügyminiszter válaszolt az offenzíva előkészítéséről indított beszéde és Alexejev tábornok beszéde miatt bejelentett interpellációkra. Az Alexejev beszéde miatt bejelentett interpelláció — mondotta — tárgyaltan, mert miután a tábornok szembehelyezedett a kormány külügyi politikájával, állásától felmentették. Kerenski kijelentette, hogy a hadsereg harckészségéről mondott beszéde nem jelent hódító bevételet. Nem Oroszország tart megszállva ellenséges területeket, hanem Németország. Okunk van arra a feltevésre, hogy a német imperializmus számít az orosz hadsereg felfordulására. A munkástanács látva, hogy Németország politikája az imperializmus szolgálatába szegődött ezért a hadsereg harcképességére is szükség, hogy biztosítsa az annexió hadikárpótlás nélküli békét. Beszédét ezzel végezte: Rossz demokraták lennénk, ha a vitát nem ezzel a felkiáltással végeznők: Éljen a demokratikus nemzetközi összetartás!

Francia kamara a titkos szerződések ellen.

Genf, június 7.

A francia képviselőház legutóbbi titkos ülésére a szocialisták stockholmi útja ott okot, de ez a kérdés erősen a hátba szorult a többi nyilatkozattal és hozotttal szemben. Caillaux titkos és tiltott pártjának kényszerítő nyomása alatt, mely ma már igen népszerű Franciaországban, *Ribot kénytelen volt felvaszni az orosz-francia szövetség titkos aktáit.*

Ezek az akták a legvadabb annexiós pontokat tartalmaznak. Egészen nyíltan benne van a szövetségi pontokban, hogy a szövetség az új létre, hogy Oroszországnak Kontininápolyt, Franciaországnak pedig a jana vidékét megszerezze.

Hogy a kamara kitörő haragja elől

megmeneküljön, kénytelen volt a miniszterelnök letagadni a titkos okiratokban foglalt aspirációkat és a helyzetet azzal mentette meg, hogy következményeiben nagy horderejű nyilatkozatot tett. Ünnepelesen kijelentette ugyanis, hogy a francia kormány ezentúl a nép tudta nélkül diplomáciai tárgyalásokat nem kezd, *külügyi szerződéseket a nép jóváhagyása nélkül nem köt.*

Ezekután mindent felülmúló izgalmak között felállott Brisson és határozati javaslatot nyújtott be, mely szerint a kamara *bizalmát fejezi ki a kormány iránt, mely lemondott a hódító célzatu titkos diplomácia gyakorlatáról.* A határozati javaslat szerint a kamara nem kívánja a háboru folytatását, követeli, hogy Elzász-Lotharingia hovatartozása és a többi vitás kérdés eldöntése a békekonferencia útján történjék meg. Hangsúlyozza, hogy a marnei csata óta Franciaország területének sértetlenségét mi se fenyegeti és ama történelmi jelentőségű megállapítása után, hogy a nemzetek programját háboruval sohasem lehetett megvédeni, megállapítása abban csucosodik ki, hogy a népek szabadságát nem támogatja a fegyver, csupán Európa demokráciája és a szocializmus.

Német repülő-támadás az angol partok ellen.

Rotterdam, jun. 7.

Londonból jelentik: Egy német repülőflotta megtámadta a Themse torkolatának környékét, Essexet és Kentet. Működő bombákat ledobták, nagy sietséggel eltávoztak. Egyik német repülőgépet lelőttük, egy másik a tengerbe zuhant. Összesen 16 gép vett részt a támadásban. A németek a medvay-i flottaművekre tekintélyes számu bombákat dobtak le, sok ház megsérült, a tengeri művek jelentéktelenül megrongálódtak, 2 ember meghalt, 29 megsebesült.

Antant-miniszterek a nemzetközi konferencia ellen.

London, jun. 7.

A Reuter-ügynökség jelenti: Henderson, Thomas és Vandervelde miniszterek levelet intéztek a munkástanácshoz, amelyben csodálkozásukat fejezik ki a konferencia összehívása felett. A konferenciát veszedelmesnek tartják. A levél végén találkozást kértek a munkástanácstól barátságos tanácskozásra.

Gyujtó anyagot találtak a kolozsvári határban.

Az antant merénylete a termés ellen.

— Az „Ujság” tudósítójától. —

A belügyminiszter ezirányú rendelete alapján lapunk hasábjain felhívtuk a gazdaközönység figyelmét az antant merénylettervére, amely Magyarország mezőgazdasági termése ellen irányul. E rendelet szerint az antant ügynökei az orosz foglyokat arra szólították fel, hogy minden igyekezetükkel hassanak oda, hogy az ország termése ne a siker jegyében érjen meg. Ezek között az eszközök között első helyen áll a gyujtogatás, amelyre az antant ügynökei különösképpen felhívták az orosz foglyokat. Az ember évezredes kulturáját megszegyenítő propagandának már megdöbbentő eredményét fedezték fel a napokban a kolozsvári határban.

A játszadozó gyerekek a gyalui országot mentén lévő buzaföldek szélén egy csomagot találtak, amelyben apró fekete hajlékony lemezek voltak. A gyermekek nem tudták felismerni a csomag különös tartalmát, de érdekességénél fogva magukkal vitték az ezernyi fekete lemezt. Utközben egy Szabó Mihály nevű kolozsvári emberrel találkoztak, akitől hogy megkérdezték mi csodák is a csomagban levő apró fekete lemezek? Szabónak elmondták, hogy a csomagot a buzaföldek szélén találták. Maga Szabó is tanács-talanul állott a titokzatos lemezececskével szemben s addig nézegette a csomagot, míg az ezernyi fekete lemez alján egy papirlapot talált, amely használati utasításnak látszott, s amelyen idegenül következtek egymás után az orosz betűk. Szabó elvette a gyerekektől a talált csomagot és az oroszbetűs papirlapot egy utközben talált orosz fogollyal elolvastatta, aki megdöbbentő fordítását mondta el az orosz szövegnek.

A használati utasítás szerint a lemezek közül egyet, vagy kettőt kell elhelyezni az épületek faalkatrészeinek nyílásaiban, a lemezt meg kell gyujtani s az olyan lángot lövel, amelytől a fa rögtön lánggra lobban. Az utasítás szerint az intenzív lánggal égő lemezek különösen al-

kalmások a kalászos termés felgyújtására is s erre vonatkozólag is speciális utasításokat tartalmazott az orosz nyelvű írás.

A megdöbben Szabó Mihály azonnal ki is próbálta a talált titokzatos elemek égőképességét. Egy apró lemezt meggyújtott, amely alig-hogy a gyufa lángja hozzáért, rögtön meggyúlt és a magnézium fényéhez hasonló fehérszínű, izzó lánggal és hosszan égett. A kis fekete lemez rakétaszerűen lövelte ki magából az intenzív tüzesóvákat, ami anélkül, hogy bármilyen kevés hamut, vagy salakot hagyott volna maga után, teljesen elégett.

Szabó a csomagot a rendőrségre vitte, amely a katonai hatósággal együtt szigorú nyomozást kezdett abban az irányban, hogy a csomag miképpen kerülhetett a kolozsvári határba? Szerencsére — minden valószínűség szerint — az ország sok helyén elhelyezett ilyenfajta csomagoknak eddig semmi eredményes működése nem mutatkozott s a kolozsvári határban talált csomag is amellett bizonyít, hogy az egészséges és becsületes gondolkozású orosz parasztok nem kaphatók az e fajta merényletre s amelyekhez valami uton-módon a veszedelmes csomag oda került, az is menekülni igyekezett tőle s ott dobta el, ahol senki sem látta.

A hatóságok és a gazdák a belügyminiszter rendelete óta kétszeresen vigyáznak a foglyok munkájára, akik a józan ész számítása szerint egy kétes sikerű merényletért nem fogják kockára tenni életüket.

HIREK

Az Urnapi körmenet.

Tegnap ragyogó nyári délelőttön az Urnapi körmenet pompája játszódott le a Szent Mihály-templom körül. Nagy közönség, fehérruhás kicsi leányok hosszú, hosszú sorban, arany-sujtásos rendőrfelügyelők, a diszszázad és ájtatos emberek a gyönyörű templomban. A sortüz megrázta a főtér ablakait, a nagyharang kongó hangja széles hullámokban hőmpölygött a levegőben s az égen, a szép tiszta, gyönyörű kék égen egy báránnyelű halvány folija sem látszott.

A körmenetet megelőző istentiszteleten dr. Hirschler József prelátnak-plebános celebrált fényes papi segédlettel. A napsugár ragyogott a diszszázad tagjainak vitézségi érmein, amelyek a hatvankettős hősök mellett mutatták, hogy a diszszázad már más zenét is hallott a nagyharang szavánál és a sortüz ijesztő dördülésénél. Égett a nyár, az öreg, drága nagybajszú népfelkelők homlokáról csurgott a veríték és aki nem fért be a nagy és gyönyörű templomba, az mind bámulatára állott a vitézségi érmes diszszázadnak. Ilyen diszszázad még nem állott az öreg Szent Mihály-templom előtt soha.

Amikor a diszszázad elvonult, Kolozsvár mostani kedves tábornoka előtt lövetést vezényelt a diszszázad parancsnoka. A német kommandó pattogott, a bakák, a hős hivatalkottósok magyarul léptek és amikor a hivatalos mars elmúlt, a bronzérmes bakától kezdve a kedves tábornokig magyarul beszélt mindenki.

A gyönyörű nyári délelőttön fénylett minden. Az emberek az égre néztek, a kék, fádalmasan kék égre, amely a tradíciók szerint Urnapján be szokott borulni. Az ég tegnap kék maradt, sehol sem jelentkeztek az eső fekete hírnökei s az emberek szomorúan néztek a vidám égre. Ma még az Urnapja sem a régi.

— (A 60 éven felüli hadifoglyok kicserélése.) A miniszterelnöki sajtóosztály táviratozza: Hivatalosan közlik, hogy az orosz kormány megadta beleegyezését a 60 éven felüli hadifoglyok kicsereléséhez. Az ebben a korban levő hadifoglyok hozzátartozói kérhetik az illetők kicserelését. Az erre vonatkozó bélyegmentes kérvényeket

nyeket Bécsbe a hadügyminisztérium 10. sz. hadifogoly osztályához (10. Kriegsgefangenen Abteilung) kell intézni, a csapattest, rang, név, kor és internálási hely egyidejű pontos megjelölésével. A hadifoglyok érdekében áll, hogy ezeket az adatokat a le pontosabban jelöljék meg, hogy így a kutatások megkönnyíthessenek.

— (Harminc és fél vagon gabonát rejtett el Hámory László.) Aradról jelentik: Hámory László országgyűlési képviselő kürtösi birtokán megjelent dr. Lug zászlós, a temesvári hadtestparancsnokság nyílt parancsával, amely azzal bízta meg a kiküldött zászlóst, hogy elrejtett gabonakészletek után kutasson. A zászlós hozzá látott nyomban a kutatáshoz és csakhamar ráakadt az elrejtett gabonára. További kutatása folyamán kamarákban, istállóknak s más helyeken a legraffináltabb módon elrejtve összesen 30 és fél vagon gabonát talált Hámory képviselő birtokában. A vizsgálatot kiterjesztették Hámory Lászlónak Aradon, a Deák Ferenc-utcában levő lakására is, ahol szintén nagyobb mennyiségű gabonát találtak a legügyesebb módon eldugva. Hámory László annak idején csak másfél vagon gabonát jelentett be nála található készletként. Már ekkor mindenfelé beszélni kezdtek a városban, hogy Hámory képviselőnél elrejtett gabona van. A hírek hatása alatt Hámory még tíz vagon gabonát jelentett be.

— (Bánffy Miklós gróf színházi főigazgató.) A hivatalos lap Ötelségének május 30-án Reichenauban kelt azon legfelsőbb elhatározását közli, mellyel gróf Bánffy Miklós v. b. t. t., az Operaház és Nemzeti Színház kormánybiztosát e két színház főigazgatójává nevezte ki.

— (A mentők működése.) A Kolozsvári Önkéntes Mentő-Egyesület működését ez év április és május havában összesen 254 esetben vették igénybe. Ezek közül birtelen támadt rosszullétnél 57 esetben, sérülésnél 116 esetben, öngyilkosságnál 5 esetben, betegszállításnál 71 esetben, egyéb esetben 95 esetben. Az egyesület fennállása, vagyis működésének 1892 január 27-én történt megkezdése óta az egyesület összes működése a két utolsó hónap működésével együtt összesen 273.114 eset.

— (Elvesztett) egy szegény tanuló e hó 5-én, kedden délelőtt 12 és 1 óra között a Ferenc József-ut, Bánffy-utca, Rudolf-ut, Ájtáró-utca és Szeszgyár-utcán keresztül a Vágóhid-tér 5. számig egy fekete Taft-szoknyát. Kéri a becsületes megtalálót, juttassa a Vágóhid-tér 5. szám II. em., ajtó 9. alá, hol illő jutalomra részesül.

— (Női kalapokat) egy óra alatt átvasal a Kolozsvári Központi Női Kalap Divatruház, Deák Ferenc-utca 12., emelet.

FŐSZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: GOPPOLT GYULA
FELELŐS SZERKESZTŐ: SZÁSZ ENDRE
LAPTULAJDONOS: GOMBOS FERENCZ LYCEUM-KÖNYVNYOMDA
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATALI TELEFON: 204

Magyar

találmány, magyar készítmény nem ért még el olyan sikert, mint a Diana sósborszesz. Évről-évre rohamosan emelkedik a fogyasztás s ma már közel évi 15.000.000 palack Diana sósborszesz kerül fogyasztásra kizárólag Magyarországon, de az

ország

határain túl is eljutott már e páratlan szer hírneve. Tengerentúli államokban épp úgy ismerik és fogyasztják, mint idehaza. Magyarok, ha külföldre utaznak, okvetlenül magukkal viszik, mert aki egyszer megszokta, nem tud már megenni nélküle. Igazán: szerénytelenség nélkül elmondhatjuk, hogy

nem volt

még készítmény, mely ilyen rövid idő alatt ilyen páratlan népszerűségre, közkedveltségre tegeződött, s ennyire nélkülözhetelenné vált. Ha kutatjuk a siker okait, azt látjuk, hogy nem a reklám, nem a szervezési munka, nem a kínálat hozta létre ezt a csodálatos sikert,

hanem

az az egyszerű tény, hogy aki egyszer bármilyen bajánál a Diana sósborszeszhez folyamodott segítségért, e biztos hatású háziszert foltétlenül megtalálta amit keresett, s ezért aztán később is állandóan ragaszkodott hozzá, kijelentve, hogy a míg csak

lesz

a világon Diana sósborszesz, házából ki nem hagyja fogyni.

Ára 1:30 fillér. Kapható mindenütt.

Főelárusítóhely: Diana Kereskedelmi R.-T. BUDAPEST Nádor-u. 6.

Erdélyi Bank

és Takarékpénztár
Részvénytársaság

• Kolozsvár

Mátyás kir.-tér 32.

• Beteteket

elfogad: takarékpénztári könyvecskére vagy folyószámlára a legelőnyösebb kamatozás mellett és azokat az összeg nagyságára való tekintet nélkül rendszerint felmondás nélkül fizeti vissza.

• Leszámitott

váltókat. Bevált díjmentesen csekkeket, utalványokat, kisorsolt sorsjegyeket és értékpapirokat

• Értékpapírt

idegen pénznemeket legelőnyösebb árfolyamon vesz és elad.

• Lombard

kölcsönöket nyújt tőzsdén jegyzett értékpapírral

• Elad

sorsjegyeket havi részletfizetésre v. letétjegyre az így eladott sorsjegyek játékjoga már az első részlet fizetése után a vevőt illeti.

• Hadifoglyok

részére átutalásokat csupán a készkiadások felbecsülése mellett teljesít

Magyar királyi osztálysorsjáték főelárusító helye.

Pénztári órák délelőtt 9-12 óráig